

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2018. április 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neve vádlott ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2018. január 4. napján kihirdetett 27.B.163/2017/29. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére költségvetési csalás büntettének (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont (4) bekezdés b/ pont) és folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntettének (Btk. 399.§ (3) bekezdés b/ pont) minősített cselekményeit egységesen költségvetési csalás büntetteként (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont) minősíti.

A folytatólagosan elkövetett információs rendszer vagy adat megsértésének vétsége (Btk. 423.§ (1) bekezdés c/ pont) folytatólagosan elkövetett információs adat megsértésének büntetteként (Btk. 423.§ (2) bekezdés b/ pont) minősül.

Ezért, és az elsőfokú bíróság által megállapított további bűncselekmény miatt halmazati büntetésül a vádlottat 2 (kettő) év szabadságvesztés büntetésre ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtása esetére megállapítja, hogy a vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által a Győri Törvényszék Bírósági Letéti Csoportjánál befizetett, BL00021/2018/1. számon bírói letétként kezelt 15.000.000 (tizenötmillió) forint lefoglalását megszünteti, és azt a egyéb érdekelt magánfél részére kiadni rendeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Győri Törvényszék a 2018. január 4. napján kihirdetett B.163/2017/29. számú ítéletében megállapította vádlott neve vádlott bűnösségét:

- költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont,
- folytatólagosan elkövetett pénzmosás bűntettében (Btk. 399.§ (3) bekezdés b/ pont, (4) bekezdés a/ és c/ pont),
- folytatólagosan elkövetett információs rendszer vagy adat megsértésének vétségében (Btk. 423.§ (1) bekezdés c/ pont) és
- folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§).

Ezért halmazati büntetésül 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 5 év pénzügyi tevékenység végzésétől való eltiltásra, 300 napi tétel pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.500 Ft-ban állapította meg. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, az összesen kiszabott 450.000.- Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetére az átváltoztatásról, a magánfél részére kártérítés megfizetésére kötelezésről, az államnak járó eljárási illetékről, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott és védője elsődlegesen részbeni felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.59/2018/1-I. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta megalapozottnak. Hivatkozott arra, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása során az irányadó büntetőeljárási szabályokat betartotta, s ennek eredményeként megalapozott ítéleti tényállást állapított meg.

A tényállás 4. oldalának táblázat alatti első bekezdését pontosítani indítványozta a megítélt személye tekintetében.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott ténybeli beismerő vallomása mellett, megfelelő mértékben értékelte és elemezte a rendelkezésre álló bizonyítékokat teljesítve az indokolási kötelezettségét.

Rámutatott, hogy helyesen vont le következtetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, a pénzmosás bűntette vonatkozásában azonban álláspontja szerint tévedett, amikor ezen bűncselekmény elkövetését is a vádlott terhére róta. E körben részletesen kifejtette, melyek azok az okok, melyre figyelemmel a terhelt cselekménye a pénzmosás bűntettét nem valósította meg és e cselekmény vonatkozásában a felmentés szükségességét az anyagi halmazattal is indokolta.

A büntetés kiszabása kapcsán az irányadó tételkeret és a középérték pontosításának szükségességére hívta fel az ítélőtábla figyelmét akként, hogy a büntetési tételkeret a pénzmosás nélkül két évtől tizenegy évig terjedő szabadságvesztés, az irányadó középérték pedig hat év hat hónap.

Rámutatott arra is, hogy a súlyosító és enyhítő körülményeket a törvényszék nagyrészt helyesen vette számba azzal, hogy álláspontja szerint a terhelt pszichés állapota még kisebb súllyal sem vehető figyelembe, mivel - a terhelt megnyilvánulásai alapján - éppen ezen betegségének előnyére történő kihasználására utaltak, továbbá ezen állapotát a szakértői vélemények szerint a büntetéstől való félelem alakította ki.

Felhozta, hogy ugyancsak nem vehető figyelembe enyhítő körülményként a sértetti közrehatás. Erre nézve a tényállás nem tartalmaz megállapítást, illetve részben a vádlottnak, mint kirendeltség-vezetőnek lett volna a feladata az ellenőrzés.

A törvényszék által megállapított joghátrányt méltányosnak és tetterányosnak tartotta, annak enyhítését nem látta indokoltnak, miközben az ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett.

Összességében indítványozta, hogy a táblabíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlottat a folytatólagosan elkövetett pénzmosás bűntettének vádjától mentse fel, egyebekben az

ítéletet a tényállás, az indokolás és a büntetéskiszabási tényezők fentebb írt korrekcióját követően hagyja helyben.

Az új védő másodfokon igazolást csatolt, mely szerint a vádlott kármegtérítésként 15.000.000 Ft-ot bírói letétbe helyezett, valamint magán igazságügyi elmeorvos szakértői és orvos-szakértői leletet, és véleményt csatolt be.

A védő a fellebbezés írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat teljes körűen értékelte, az általa megállapított tényállás felülbírálatra alkalmas, helytelenül következtetett azonban a bűnösségre és a kiszabott büntetés aránytalanul súlyos, nem szolgálja a büntetési célok megvalósítását.

Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért minden elkövetési magatartás tekintetében az elbíráláskor hatályos törvény alapján döntött a vádlott büntetőjogi felelősségéről és kifejtette álláspontját arról, hogy a folytatólágosság s ennek mintegy következményeként a cselekmények büntethetősége elévülésének a kérdése az, amely jelen eljárás során ez elkövetéskor hatályos törvény alkalmazását teszik indokolttá. Ennek megfelelően a vádlott 2012. január 1. napját megelőző cselekményei a csalás törvényi tényállási elemeit valósították meg. Ekkor viszont törvényi egység hiányában a folytatólágosság törvényi feltételeinek fennállását is vizsgálva megállapítható, hogy az nem minden cselekmény vonatkozásában áll meg, ezért 17 - részletesen leírt - esetben, összesen 16.700.000 Ft elkövetési érték tekintetében elévülés következett be, ezáltal az elévüléssel nem érintett cselekmény elkövetési értéke 11.001.525 Ft-ra csökkent. Ezt a vádlott az elsőfokú eljárást követően megtérítette.

Másodlagosan arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a vádlott bűnösségét információs rendszer vagy adat megsértése vétségében, mely álláspontját a törvényi tényállás és a történeti tényállás összehasonlításával indokolta.

Egyetértve a fellebbezési főügyészség álláspontjával - hivatkozva a miniszteri indokolásban írtakra is - kifejtette azt is, hogy miért nem állapítható meg a vádlott terhére a pénzmosás büntettének elkövetése.

Összefoglalva azt kérte, hogy az ítélet tábla állapítsa meg, miszerint vádlott 2006. augusztus 23. és 2010. november 16. között kifejtett cselekményei az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdése és (4) bekezdés a/ pontja szerint minősülnek, ezért azok büntethetősége az eljárás megindulásáig elévült, így vonatkozásában az eljárást szüntesse meg. Állapítsa meg, hogy vádlott neve 2011. február 21. és 2013. november 29. napja között elkövetett cselekményei 1 rb költségvetési csalás büntettének minősülnek a Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján, mindösszesen 11.001.525 Ft elkövetési értékre, mely az eljárás során megtérült. A vádlottat az ellene emelt 1 rb pénzmosás és 1 rb információs rendszer vagy adat megsértésének vádja alól, bűncselekmény hiányában mentse fel.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén megjelent védő a fellebbezés indokolásában foglaltakat fenntartotta. Iratot csatolt a vádlott gyermeke által tett nyilatkozatról és a fellebbezést kiegészítve előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a polgári jogi igényt nem a jogszabályoknak megfelelően értékelte, és döntött annak érdemi elbírálásáról. Álláspontját azzal indokolta, hogy mivel a költségvetési csalás bűncselekmény sértettje a Magyar Állam, és a Be. vonatkozó rendelkezései alapján a polgárjogi igényt is a sértett jogosult előterjeszteni. A polgárjogi igényt 2016. március 17-én a egyéb érdekelt képviseletében X.Y. tette meg, aki azonban nem a sértett és nem a sértett képviseletében eljáró személy. Adott esetben talán a kincstár is eljárhat, azonban jelen esetben nem csak arra hivatkozott, hogy nincsen törvényi képviseleti jogosultsága, hanem alakiséga szerint az igényt előterjesztő nyilatkozat sem a Magyar Állam képviseletében került előterjesztésre. Álláspontja szerint nincsen joghatályosan előterjesztve a polgári jogi igény, ezért annak egyéb

törvényes útra utasítását indítványozta azzal, hogy álláspontja szerint a Btk. 74.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján lehet eljárni a vagyoni hátrány vonatkozásában.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott 4 év szabadságvesztés büntetést rendkívül eltúlzottnak nevezte, mely úgy a speciális, mind a generális prevenciók céljainak nem felel meg, a fennálló időmúlás, és a beismert vallomás, és a költségvetési csalás egyáltalán nem magas és nem jelentős elkövetési értékére figyelemmel.

Az enyhítés mellett érvelve hivatkozott arra, hogy védence 47 éves volt, amikor elkövette az első részcselekményét annak a cselekménysornak, amivel őt az ügyészség megvádolta, egy büntetlen, törvénytisztelő előélet állt mögötte, hiába egy cselekménysorral állunk szemben, jelen ügyben egyszeri kisiklásról, egyszeri értékrend átlépésről van szó, amit aztán újra és újra elkövetett, mindamellett, hogy az élet egyéb területein törvénytisztelő életmódját folytatta, fenntartotta. Hivatkozott arra is, hogy amióta megindult a büntetőeljárás vele szemben, semmilyen újabb eljárás nem indult, még csak szabálysértést sem követett el, az eljárás első perceitől fogva együttműködött munkáltatójával annak érdekében, hogy szembenézzen tettének következményeivel, meg sem kísérelte, hogy a felelősségét elhárítsa, illetve a büntetőeljárás során is együttműködött a nyomozóhatóságokkal, és célja, szándéka volt az okozott kárnak legalább jelentős részben történő megtérítése. Kifejtette álláspontját arról, hogy a hosszú évekig tartó szabadságvesztés mindenképpen aránytalan és indokolatlan büntetés lenne védencével szemben és nem eredményezné a büntetési célok megvalósítását. Rámutatott arra, hogy a hosszú tartamú szabadságvesztés csak azt eredményezné, hogy közel 60 évesen nemcsak fizikai és pszichés szempontból menne teljesen tönkre, de börtönviseltként kellene visszatérve a környezetébe, a hátralévő nyugdíjas éveit teljesen méltatlan helyzetben kellene eltöltenie.

Felhozta, hogy valóban nincs hatósági határozat arra vonatkozóan, hogy a vádlottnak kell eltartania az unokáját, de lánya **A.A.** nyilatkozata azt alátámasztja, hogy a terheltnek a családban betöltött szerepe miben áll.

Részletes indokolással hivatkozva ismételten arra, hogy a pénzmosás büntetett és az információs rendszer vagy adat megsértésének vétségét a vádlott magatartása nem valósította meg. A vádlott terhére csupán az elsőfokú bíróság minősítésével egyező, de az elkövetési érték tekintetében jóval alacsonyabb mértékű - 11 millió forint vagyoni hátrányt okozó - költségvetési csalás büntette és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége állapítható meg. Ez viszont nemcsak hogy lehetővé teszi, de kínálja egy végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazását.

Miután részletezte a felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazásának indokoltását alátámasztó körülményeket, különös tekintettel a vádlott egészségi és pszichés állapotának kedvezőtlen voltát, írásbeli indítványával megegyező döntés meghozatalát kérte.

Az ügyész az írásban benyújtott fellebbezési indítványt változatlan formában fenntartotta, melyet a védelmi felvetésekre tekintettel egészített ki. Felhozta, hogy jelen pillanatban sok függ azon, hogy hiszen az összes többi következmény ennek a függvénye lesz.

Rámutatott, hogy a vádlott terhére megállapítható bűncselekmény, az okozott kár mértéke attó függ, hogy a folytatólagos egységnél megkívánt rövid időközönként mekkorában szabjuk meg, Addig egyetértett a védelem felvetésével, hogy az időbeli hatály kérdésében az egyes részcselekményeket vizsgálni kell, illetve azok büntethetőségét. Hiába teremt a jelenleg hatályos törvény a költségvetési csalás vonatkozásában egységet, ha a korábbi törvény szerint ez az egység nem állt fenn, és az elkövetés idején hatályos törvényi rendelkezések szerint az egyes részcselekmények már elévültek volna, következésképpen azoknak a büntethetősége most nem áll fenn. Kifejtette, hogy az általános törvényi értelmezés szerint az időbeli hatály kérdésének vizsgálatát mindig ezzel kell kezdeni, hisz az ily módon kiesett részcselekményekre már nem kell az összehasonlítást elvégezni az elbíráláskor hatályos törvénnyel. A fő kérdés tehát az, hogy esett-e ki részcselekmény elévülés miatt a korábbi elkövetési időre figyelemmel. Álláspontja szerint a válasz egyértelműen a nem, annyiban értett

egyét a védelmi felvetéssel, hogy 10 hónap időköz az egyes részcselekmények elkövetése között már hosszúnak tekinthető, következésképpen a folytatólagos egységet ez mindenféleképpen megbontja, megszakítja. Az ítéleti tényállásban foglalt táblázat alapján egy ilyen 10 hónapos időközre példa a 2009. augusztus 7. és 2010. június 18. közti idő intervallum, az azt megelőző és azt követő cselekmények azonban egymással folytatólagos egységet képeznek, hiszen ott az egyes részcselekmények között ennél rövidebb időintervallum állt be. A 2009. augusztus 7.-től visszamenőleg az első részcselekmény időpontjáig 2006. augusztus 23-ig az eltelt időben elkövetett cselekmények összértéke meghaladja a 17 millió forintot, és ezt az akkor hatályos törvényi rendelkezések szerint csalásnak kell minősíteni, jelentős kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntetettének, melynek büntetési tétele még az üzletszerűség nélkül is 5 év, következésképpen a 2009-hez viszonyítva az elévülési időn belül van. Rámutatott továbbá, hogy a 2010. augusztus 18.-tól kezdődő időszakban egy olyan lehet, ami problémát okozhat, de az előbb említett 10 hónapot nem haladja meg, itt viszont már érvényesül az utolsó részcselekmény idején hatályos Büntető Törvénykönyvnek az egységteremtő hatása az összes korábbi magatartásokra. Kifejtette, hogy ha ezt nem is számítjuk, és azt mondjuk, hogy már a 8 hónap intervallum is sok a folytatólagosság megállapításához, akkor a 2016. augusztus 18. és 2011. április 28. közötti időszakra külön cselekményt lehetne megállapítani, az ebben az intervallumban lévő elkövetési érték, az okozott kár 2 millió forint. 1 forint híján marad a nagyobb kár, ugyanakkor az üzletszerűség itt is megállapítható, tehát 5 év elévülési idővel számolhatunk, és ez a 2011. áprilisi utolsó részcselekményhez viszonyítva megint csak nem alkalmas az elévülés megállapítására, hiszen 2014-ben teszi a feljelentést a pénzügyi intézet. Felhívta a másodfokú bíróság figyelmét arra, hogy mivel az elévülést félbeszakító első magatartásként a nyomozás elrendelése is számít, ha pedig innentől kezdve megosztaná meg a bíróság a törvényi szabályozást, akkor 3 bűncselekményt kellene a vádlott terhére róni, amely nem szolgálná az ő érdekeit. Mindezekre figyelemmel hivatkozott arra, hogy az egyes részcselekmények vonatkozásában sem állapítható meg a büntethetőség elévülése, így a vádlottra kedvezőbb jogi szabályozás alapján a jelenleg hatályos törvényi előírások alkalmazandóak, tehát az ítéleti tényállás, illetve az ítéleti minősítés a költségvetési csalás büntette vonatkozásában helyes és törvényes.

Az információs adat vagy rendszer megsértésének vétsége vonatkozásában nem értett egyet a védelem felvetésével, mivel nem arról van szó, hogy a terhelt a rendszer működését zavarta. Viszont a egyéb érdekelt számítógépes rendszerének a működése nem azt jelenti, hogy a megfelelő kijelzők villognak, illetőleg a különböző mutatók erre-arra mozognak, hanem azt jelenti, hogy a központban azokat az adatokat kapják meg, amelyek a valóságban léteznek, amely adatok alapján dolgozni lehet. A rendszernek ez a működése változott meg a vádlott magatartásának függvényében, ez pedig megállapítható.

A pénzmosás büntette megvalósulása tekintetében az átiratban kifejtetteket fenntartva előadta, hogy a vádlott által elkövetett pénzmosás jellegű magatartások a tényleges bűncselekmény elkövetését célozták, nem azt követően kerültek végrehajtásra, következésképpen nem beszélhetünk erről a cselekményről, hiszen maga az eltulajdonítás volt az, amit csalárd módon hajtott végre a vádlott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást megalapozott találta, mely irányadó a másodfokú eljárásban is, azt csak az írásban benyújtott indítványban írtak szerint indítványozta kisebb mértékben pontosítani.

Hivatkozott arra, hogy a cselekmények minősítése a pénzmosáson kívül ugyancsak törvényes, tekintettel arra, hogy a pénzmosás valódi anyagi halmazatot képezhet a többi bűncselekménnyel, így indokoltnak tartotta, hogy mivel nem állapítható meg ez a bűncselekmény, ez alól felmentő rendelkezés meghozatalával a vádlottat mentse fel a másodfokú bíróság

A büntetés kiszabása körében az írásbeli indítványban írtakat fenntartva hivatkozott az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatala óta felmerült azon körülményre, mely szerint a vádlott által letétbe helyezett 15 millió forinttal az okozott kár nagy része meg is térült, ez pedig természetesen enyhítő

körülményként veendő figyelembe. Kérdésként vetette fel, hogy az ily módon megváltozott büntetéskiszabási tényezők elegendő alapot biztosítanak-e ahhoz, hogy a vádlottal szemben ne végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kerüljön kiszabásra. Álláspontja szerint ebben a körben igen nyomatékosan kell figyelemmel lenni arra a magatartásra, és arra a helyzetre, amelyet a vádlott az adott időszakban elkövetett, nem egyszeri kísértésbe esésről, nem egyszeri megbotlásról volt szó, hanem 7 éven keresztül 25 részletben elkövetett olyan bűncselekményről, amelyre a vádlottnak csak azért volt lehetősége, mert képzettsége, tapasztalata folytán őt a pénzügyintézet megbízta egy kirendeltségnek a vezetésével. Ebben benne foglaltatik a bizalom, amelyet a vádlott igen súlyosan megszegett. E körben utalt a pénzügyintézet vezetőjének a nyomozó hatóság és a bíróság előtt is elmondott tényleges reakciójára, amely szerint mérhetetlen csalódást érzett, amikor kiderült a vádlottnak a cselekménye. Azzal érvelt, hogy ezt a fajta bizalommal való visszaélést, ezt a törvényeket semmibe vevő magatartást, amelyet a terhelt igen hosszú időn keresztül, több alkalommal, tudatosan, arra készülve, tudását és ismeretanyagát maximálisan felhasználva követett el, nem tudják annyira mérsékelni a javára szóló enyhítő körülmények, hogy lehetőséget lásson arra, hogy felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására tegyen indítványt. Mivel a cselekményeket körmönfontan, a pénzmosás határait súroló módon hajtotta végre, hogy a lelepleződéstől minél kevésbé kelljen tartania, kifejtette, hogy még ha a kár részleges megtérülése nyomatékos enyhítő körülmény is és annak a terhelttel szemben kiszabott büntetésben valóban jelentkeznie kell, a rendelkezésre álló adatok nem indokolják azt, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetési jellegén az ítélet tábla változtasson, illetőleg lehetőség nyíljon a végrehajtás felfüggesztésére. Rámutatott, hogy a terhelt aktuális pszichés állapota igen nagymértékben tettének következménye mely azonban a büntetőjogon kívüli kategória és összességében amellet foglalt állást, hogy a generális prevenció elveinek általános figyelembe vétele mellett nem tartja lehetőnek lényegesen enyhébb büntetés kiszabását.

Az írásban benyújtott indítványát fenntartva, a korábban elmondottak szerint kiegészítve azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseknek az elbírálása során a vádlottat mentse fel a pénzmosás büntettének vádjáról, egyebekben az elsőfokú ítéletét hagyja helyben.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz és elmondta, hogy szembenézett a cselekménye következményeivel; az önbecsülését és társadalmi elismertségét elveszítette, az egészsége is jelentősen megromlott, illetve családjának okozott szenvedést nagyon nehezen viselte. Megbánásának kézzel fogható bizonyítékeként úgy döntött, hogy rokoni segítséggel olyan nagy összeget fizet meg a kártérítésből, amelyet csak tud. Ezért került letétbe helyezésre a 15 millió forint az Állam Kincstár számára.

Az ítélet tábla a Győri Törvényszék ítéletét az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárással együtt teljes körűen felülvizsgálta a Be.348.§ (1) bekezdés értelmében, melynek eredményképpen az minősítés körben a pénzmosás büntette megállapításának mellőzésére irányuló indítványt, valamint a vádlott és védője enyhítésre irányuló fellebbezését alaposnak találta, ugyancsak alapos a büntetéskiszabási körülmények korrekciójára tett ügyészi és védelmi észrevétel is.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendtartási szabályoknak megfelelően folytatta le, bizonyítási tevékenysége során olyan abszolút hatályon kívül helyezést eredményező hibát nem vétett, mely a felülbírálatot akadályozta volna.

Az ügy a bíróság előtti szakaszában elhúzódott, melyről a vádlott nem tehetett, hanem az elhúzódás oka a bíróság érdekkörében keresendő. Az elsőfokú bíróság a a kitűzésre vonatkozó szabályokat, továbbá az időszerű ügyintézés alkotmányos követelményét nem tartotta be, mivel nem történt meg

30 napon belül a tárgyalás kitűzése, illetőleg jelentős inaktív időszak telt el az áttételt követően is a törvényszék előtt folyó elsőfokú eljárásban.

A védelmi érveléssel ellentétben nem vétett azonban eljárási hibát az elsőfokú bíróság, amikor a Magyar Államot ért kár vonatkozásában a egyéb érdekeltet - akit értelemszerűen és munkaköréből kifolyólag a jogtanácsosa képviselt -, mint magánfelet az adhéziós eljárásba befogadta, továbbá az általa előterjesztett polgári jogi igény érdemben elbírálta.

A büntetőeljárás gyakori, de nem szükségszerű résztvevője a sértett. A vagyoni elleni bűncselekménynél fogalmilag kizárt az eljárásjogi értelemben vett sértett hiánya.

A törvényi sértett megfogalmazás akkor értelmezhető eljárásjogi szempontból, ha van olyan jogi vagy természetes személy, akinek jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény veszélyeztette. A sértetti pozícióba kerülés feltétele tehát elég tág; bárki az lehet, akinek - törvényi korlátozás hiányában - bármilyen jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette.

A joggyakorlat egységes annak megítélésében, hogy a 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. §-a szerinti költségvetési csalás büntetnének sértettje a Magyar Állam.

Az állam azonban egy közjogi fogalom, amely - a vagyoni érdekeinek megsértése esetén - a vagyongazdálkodói (tulajdonosi) jogait valamely intézményen keresztül (ténylegesen egy természetes személy; a perbeli képviseletet ellátó alkalmazottja vagy megbízottja útján) érvényesíti a magánjog területén. A egyéb érdekelt az állam olyan vagyongazdálkodói joggal és kötelezettséggel felruházott költségvetési szerve, amely a Pp. 34.§ (1) bekezdése szerint perképeséssel; azaz perelési jogosultsággal rendelkezik. Ezért az ő kezelésébe tartozó vagyoni kár megtérítése iránt egy polgári perben, vagy a büntető eljárásban lefolytatott adhéziós eljárásban az államot képviselve felléphet; a sértett, illetve magánfél jogait gyakorolhatja.

Az elsőfokú bíróság nem mulasztotta el a perelési jogosultság vizsgálatát, ugyanis a egyéb érdekelt jogi képviselőjét e tárgybán nyilatkoztatta (24-es számú utóirat). Az egyéb érdekelt a B.163/2017/27. sorszámu beadványában közölte, hogy a polgári jogi igény magánfélként történő előterjesztését a lakáscélú támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. rendelet 18.§ (6) bekezdése alapozza meg, mely szerint a közvetlen támogatásokat, a kamattámogatásokat és a költségtérítést az állam nevében a Kincstár nyújtja a folyósító hitelintézet havi elszámolása alapján. Az idézett Korm. rend. 44.§ (1) bekezdése értelmében ezen jogintézményből eredő valamennyi polgári jogi jogviszonyban az államot a Kincstár képviseli a VII. fejezetben írott önkormányzatok és egyházi jogi személyek részére nyújtott támogatásból eredő ügyek kivételével. E szabályok alapján az egyéb érdekelt jogtanácsosa által 2016. március 17. napján 27.401.521 forint kár megtérítése iránt benyújtott polgári jogi igény joghatályosan előterjesztettnek tekintendő (a Győri Járásbíróság B.1016/2015/7. számú utóirata).

A törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendnek megfelelően folytatta le. A vád tárgyává tett cselekmények kapcsán a Be. 75.§ (1) bekezdésében írt ügyfelderítési kötelezettségének igen széles körben és teljes mértékben eleget tett.

A Győri Törvényszék a két tényállási ponthoz kapcsolódóan széles körben összegyűjtött tényadatokat részletesen összevetette vádlott vallomásaival, aki már a nyomozás során ténybeli beismerő vallomást tett.

Az elsőfokú bíróság a fent írtak szerint tanúként hallgatta ki a pénzügyi dolgozókat és tisztségviselőket. Felolvasta Mindazon tanúk vallomásait, akik nevében kiállított hamis igénylésekkel a terhelt a pénzeszközöket eltulajdonította. Ismertette az igazságügyi informatikai szakértői véleményt, **B.B.** pszichiáter szakorvos tájékoztatását, és az általa benyújtott orvosi dokumentumokat, az igazságügyi elmeorvos-szakértői véleményt. A bizonyítás körébe vonta a vádlott kézzel írt feljegyzéseit a tranzakciókról, a feljelentést és mellékleteit, a zár alá vétel körében hozott határozatokat, a lefoglalásról szóló határozatokat és jegyzőkönyveket, a TAKARNET Földhivatali Információs Rendszerből lekért tulajdoni lap másolatokat, a **C.település** Földhivatala adatszolgáltatásait, a **D.** Takarékszövetkezet tájékoztatásait, a személyi nyilvántartás adatait. Ismertette a **D.** Takarékszövetkezet Informatikai Biztonsági Szabályzatát, a Kockázatvállalási Szabályzat releváns rendelkezéseit, a rendszernapló bejegyzéseket. Tárgyalás anyagává tette vádlott munkaköri leírásait, a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Munkaügyi Szabályzat, a Bankbiztonsági Szabályzat és a Belső Ellenőrzési Szabályzat rendelkezéseit, „a forint lakossági bankszámla és a kapcsolódó termékek, a szolgáltatások ügyrendjeinek és a törzsadatok kezelésének eljárási rendje a BOSS rendszerben” megnevezésű iratok kivonatát, továbbá a **E.** Szövetkezet adatszolgáltatásait.

Az elsőfokú bíróság tehát feltárta valamennyi bizonyítékot, amely az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükségesnek mutatkozott, és ezek gondos értékelésével, mérlegelésével az indokolási kötelezettségének is kellő mértékben eleget tett.

A vádlott már a nyomozás során elismerte a terhére rótt bűncselekmények elkövetését annyiban, hogy a bankszámlájára érkezett összegek az általa elkövetett cselekményből származnak, azokat készpénzben felvette és felélték. A cselekményével okozott vagyoni hátrány összecszerűségét vitatta és pszichés állapotára hivatkozott, hogy úgy érzi, mintha két ember lakna benne, nem tudta indokát adni annak, mi miatt került sor azok elkövetésére. Tulajdonképpen a rendszer lehetőségeit használta ki. Hivatkozott még arra is, hogy sok esetben előfordult, amikor át kellett a kódját adnia a kollégáinak, hogy a zárást meg tudják csinálni, illetve a szabadsága idején is az ő kódját használták. Ugyanakkor azt is elmondta, hogy mikor belépett a rendszerbe, a saját kódját használta a pénzhez való hozzájutás érdekében. Nem volt olyan, hogy nem azt használta volna, mert nem tudta senki másnak a kódját.

Kifogásai okán - melynek során a takarékszövetkezet adatszolgáltatásai helytállóságát vitatta, és **F.F.** elfogultságára hivatkozva a tanú állításait kérdőjelezte meg - a törvényszék a megfelelő körben terjesztette ki a bizonyítási eljárást. Alapos indokát adta annak, hogy **F.F.** tanú vallomását mely okokból nem találta kétségesnek, miért nem fogadta el a vádlotti védekezést a kódok átadása körében.

A bűncselekmények elkövetésének lényegi körülményeit illetően a vádlott egyéb, önmagára nézve terhelő, a bűncselekmény elkövetésének pontos menetét feltáró beismerő vallomása és a tanúk nyilatkozatai, az okiratok, az informatikai szakértő véleménye és a további adatok alapján pontosan körvonalazódott az a vádlotti magatartás, melyet az elsőfokú bíróság a tényállásban rögzített.

A vádlott és a tanúk vallomásainak, valamint az egyéb bizonyítékoknak a törvényszék általi értékelésével egyetértett az ítélet, a felülbírálat során olyan körülményt nem észlelt, amely a bíróság mérlegelő tevékenységét vitathatóvá tenné, így a felülmérlegelés tilalmára tekintettel a bizonyítékok eltérő értékelésére nincs lehetőség a másodfokú eljárás keretében.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás minden tekintetben megalapozott. A vádlott által a nyilvános ülésen előadottakból és az általa csatolt okiratokból a személyi körülményei, és a kár

részbeni megtérítése tekintetében az alábbiak szerint szorul kiegészítésre a Be. 351.§ (2) bekezdés a/ pont szerint.

A bevezető rész akként helyes, hogy a vádirat 2015. december 22-én érkezett a bíróságra (2. oldal 5. bekezdés)

A személyi rész annyival egészítendő ki, hogy a vádlott térdprotézis műtétre van előjegyezve, 2018. április 12. napjára a győri Kórházban. Ötéves unokáját saját háztartásában gondozza, mivel a szülői felügyeletet ellátó lánya Ausztriában dolgozik. Takarékszövetkezeti jelzáloghitel tartozása 2,2 millió forintba csökkent (Bf.III.23/2018/10. számú jegyzőkönyve).

A történeti tényállás (4. oldal táblázat alatti első bekezdése) úgy helyesbítendő, hogy a vádlott nem a vezetése alatt álló pénzintézetet, hanem annak - az iratokat továbbító - alkalmazottját és rajta keresztül a egyéb érdekelt átutalás felől rendelkező munkavállalóját tévesztette meg.

A 36. oldalon a tényállás utolsó bekezdése azzal egészül ki, hogy a magánfél 2016. március 17-én nyújtotta be a polgári jogi igényt.

A vádlott az általa okozott vagyoni hátrányból 15 millió forintot az elsőfokú ítélet kihirdetését követően megtérített oly módon, hogy azt a Győri Törvényszék letéti számlájára, BL035818053 letéti számon 2018. március 14. napján befizette (Bf.III.23/2018/ 35. számú utóirat).

A Győri Ítélet tábla a letétként kezelt pénzösszeget a 2016. április 11. napján kihirdetett és jogerős Bf.III.23/2018/10/I. számú végzésével lefoglalta a Be. 151.§ (1) bekezdés szerint eljárva, a polgári jogi igény biztosítása céljából.

A tényállás további pontosítást nem igényel, így az ítélet tábla erre alapította a határozatát a Be. 352.§ (2) bekezdése értelmében.

A törvényszék a megalapozott tényállás nyomán okszerű következtetéseket vont le a terhelt bűnösségére, helyesen minősítette a költségvetési csalásként és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználás vétségeként a vádlott által elkövetett bűncselekményeket. Az elsőfokú bíróság ehhez fűzött jogi indokolásával az ítélet tábla teljes mértékig egyetértett.

A védelmi felvetés ellenében, - amely egyes rész-cselekmények közötti folytatólagosság hiányát, azok ennek okán való elévülését, és ezáltal az okozott kár kisebb mértékét kérte megállapítani - az ügyész álláspontja a helytálló, miszerint a terhelt valamennyi rész-cselekménye önmagában is bűncselekményt valósított meg, ezek törvényi egységbe illeszkednek, így módon nem évülhettek el az utolsó elkövetési magatartás következményeként beálló károkozás, vagyis 2014. január 2. napja óta. Ezért a költségvetést károsító bűncselekmény esetében nem is képezheti vizsgálat tárgyát a másik típusú törvényi egység; a folytatólagosság kritériumainak megléte.

Megjegyzendő, hogy a folytatólagos egység megállapíthatóságának sem csak a rövid időközönként történő elkövetés a feltétele, hanem az is, hogy azonos sértett sérelmére, ugyanazon akarat-elhatározásból, azonos módon valósuljon meg a bűncselekmény.

A költségvetési csalás bűncselekménye *a törvényi egység különleges esete*, melyet a törvényalkotó az azonos védett *jogi tárgy* elvén hozott létre, mivel a vagyoni viszonyokat támadó - korábban több, különböző törvényi tényállásban szabályozott - elkövetési magatartások a Btk. 396.§-ában szabályozott esetekben mindig az államháztartás (költségvetés) fiskális bevételeinek biztosításához és a költségvetés prudens működéséhez fűződő érdeket sértik.

Az üzletszerűség tárgyi és alanyi feltételei egyaránt adottak. Alanyi feltételként annak van jelentősége, hogy a bűncselekményből származó (bármekkora) haszon (saját célú, vagy harmadik személy részére) elérésére törekvésnek egyben át kell fognia az ugyanolyan (vagy hasonló) jellegű bűncselekmény e célból történő ismételt (illetve ismétlődő) elkövetésére vonatkozó akarat elhatározást is (BH2008.174).

Ha az ugyanolyan bűncselekmény hétéven keresztül, azonos módszerekkel, több aktusban ismétlődő elkövetése bekövetkezett, akkor e körülményből már következik, hogy a magatartás mögötti szándék az üzletszerű elkövetést is átfogta, mint ahogy ezt a 39/2007. BK vélemény is alátámasztja. Tekintve, hogy a bűncselekmény utolsó rész cselekménye jóval a 2012. évi C. törvény 2013. július 1. napján történt hatályba lépését követően fejeződött be, szóba sem jöhet a Btk. 2.§ I. fordulata szerint az elkövetési magatartás megkezdésekor hatályban volt 1978. évi IV. törvény szabályainak alkalmazása.

Tévedett a törvényszék, amikor az információs adat megsértésének bűncselekményét a Btk. 423.§ (1) bekezdés c/ pontjában írt információs rendszer vagy adat megsértésének vétségeként minősítette. Már a vádemelés időpontjában, 2015. december 22. napján sem volt pontos a vádirati minősítés, amely a nyomozás megindulásakor hatályos törvényszöveghez igazodott. Eszerint valóban a Btk. 423. § (1) bekezdés c/ pontja szerint minősült a cselekmény, mely így szólt: „aki információs rendszerben lévő adatot jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”. A törvényszöveg azonban 2015. január 1. napjával megváltozott (a 2014. évi LXXII. tv. 86.§ - a módosította), mely tény az ügyész és az elsőfokú bíróság figyelmét is elkerülte.

A cselekmény helyes minősítése a Btk. 423.§ (2) bekezdés b/ pontja szerinti *információs adat megsértésének büntette*, mivel a vádlott nem az információs rendszer működését akadályozta jogosulatlanul (az a/ pontban írt meghatározás szerint), hanem a felhatalmazással használt rendszer által tárolt információ halmazban megváltoztatott; azaz rögzített és továbbított valótlan adatokat.

A pénzmosás vonatkozásában nem osztotta az ítéletábrá az elsőfokú bíróság álláspontját, de az ügyési átiratban, a felmentés irányában kifejtett jogi érveléssel is csak részben értett egyet.

A pénzmosás törvényi tényállása szerint Btk. 399.§ (3) bekezdés a/ és b/ pont: az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki bűncselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése, titkolása céljából a gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja, illetve a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez. E bűncselekmény tehát célzatos, kizárólag egyenes szándékkal követhető el. Ilyenkor az elkövető tudata átfogja legalább azt, hogy a dolog bűnös eredetű, és a saját magatartásának célja az alpbűncselekménye miatti felelősségre vonásának lehetetlenné tétele vagy legalábbis megnehezítése, illetve a bűnös úton szerzett dolog eredetének leplezése.

A pénzmosás megállapítása - elvileg - nem kizárt akkor sem, ha a terheltek pénzügyi tevékenysége, a bankszámlákra történő utalások folytán nyomon követhető, továbbá az azokhoz kapcsolt kreált jogcímek alapján történő bankszámla műveletek átláthatók. A bűncselekményből származó pénz eredetének leplezése megvalósulhat ugyanis a különböző bankszámlákra történő átutalásokkal, melynek sajátja, hogy a bankszámlaforgalom pontosan rekonstruálható, a pénz útja tételesen nyomon követhető.

A pénzügyi (banki) műveletek tárgyává válva különösképpen alkalmas a valós eredet leplezésére, ami önmagában veszélyes a társadalomra. A pénznek banki műveletek körében történő fiktív jogcímen megvalósuló továbbutalása a külvilág szereplői számára az illegális eredet felismerhetetlenné tételére lehet alkalmas, azaz legálisnak mutakozó eredetet keletkeztethet (BH 2014.7. számú döntés indokolása).

A pénzmosást az követi el, aki szabadságvesztéssel büntetendő cselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése céljából gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja, vagy a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe.

A pénzmosás olyan bűncselekmény, mely arra irányul, hogy a bűnös úton szerzett pénz eredetét leplezze, egyúttal lehetetlenné tegye az illegálisan szerzett pénz eredetének azonosíthatóságát, és azt legális forrásból származónak tüntesse fel. A pénzmosás nem önálló, hanem járulékos bűncselekmény, a bűnkapcsolat egy formája, így feltételezi azt, hogy megvalósulását megelőzi valamely másik bűncselekmény, amelyből származó jövedelem eredetét az elkövető a pénz bűntatása vagy integrálása révén próbálja leplezni, és a bűnös úton szerzett jövedelmét a legális gazdaságba visszaforgatni.

A cselekménynek lényegében három fázisa különíthető el: az elhelyezés a bűntatás és az integrálás. E három mozzanat együtt jelenti a pénz legalizálásának folyamatát. Olyan pénzügyi manőverek (átutalás, átváltás, befektetés stb.) sorozatáról van szó, amelyben a pénz eredeti bűnös származása követhetetlenné válik.

A pénzmosás tehát a bűncselekményből származó dologra elkövetett járulékos magatartásokat bünteti, így akkor tényállásszerű, ha azt megelőzi egy olyan cselekmény, mely a Btk. szerint valamely büntetendő cselekmény törvényi tényállását megvalósítja. Az alaphűncselekmény lehet befejezett, de a részűncselekmények megvalósulását követően is lehet a pénzmosás tényállásszerű. így például, ha az elkövető a kábítószer-kereskedésből éveken át szerzett jövedelmét használja fel gazdasági tevékenysége során, vagy azzal pénzügyi műveleteket végez.

A pénzmosás nem csupán a legutolsó részűncselekmény elkövetését követően, hanem már akkor megvalósul, amikor az elkövető pl. a kábítószer-kereskedésből származó pénzt első ízben tisztára mossa, így teremtve lehetőséget arra, hogy a bűncselekményből származó, folyamatosan beáramló pénz eredetét elfedje.

Mindezekből következően a pénzmosás alaphűncselekmény hiányában nem valósulhat meg, csak akkor tényállásszerű, ha az elkövető az általa vagy a más által elkövetett bűncselekmény elkövetéséből származó dolog eredetét leplezi. Következésképpen az alaphűncselekmény és a pénzmosás esetében valóságos heterogén alaki halmazat általában nem jöhet létre, azaz egy elkövetési magatartás (vagy magatartás sorozat) egyidejűleg az alaphűncselekmény és a pénzmosás törvényi tényállását nem merítheti ki.

Jelen ügyben éppen a pénzmosáshoz megkívánt alaphűncselekmény hiányzik, illetve az elsőfokú bíróság által pénzmosásként is értékelt magatartás maga az alaphűncselekmény elkövetési magatartása, melynek következményeként a költségvetési csalás befejezetté vált és a vagyoni hátrány bekövetkezett.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott a költségvetési csalás bűncselekményét azzal követte el, hogy részben a **D.** Takarékszövetkezet, majd rajta keresztül a egyéb érdekelt dolgozóját a

költségvetésből származó összegek célja és jogosultja vonatkozásában megtevesztette. vádlott neve terhelt ezen megtevesztő magatartása folytán különböző tranzakciók révén jutott csaknem 28millió forinthez, amely a költségvetés oldalán vagyoni hátrányként jelentkezett. A törvényszék azon magatartást tekintette pénzmosásnak, hogy a valós, vagy fiktív ügyfelek bankszámlájára utalt összegekkel olyan banki tranzakciókat végzett, melyeknek célja a pénz eredetének leplezése volt, mielőtt a vádlott bankszámlájára kerültek, majd onnan azokat készpénzben felvette. A terhelt azonban végső soron a költségvetésből származó pénzösszegeket csak akkor szerezte meg, amikor azok végérvényesen az ő saját bankszámlájára kerültek. A köztes időszakban a **D.** Takarékszövetkezetnek elméletileg fennállt a lehetősége a közbeavatkozásra; az összegek feletti rendelkezésre. A szóban forgó banki műveletek - bár valóban nem nélkülözték a leplezés szándékát - elsődlegesen arra szolgáltak, hogy a vádlott a pénzösszegeket a megtevesztő magatartás eredményeként ténylegesen megszerezhesse.

Mindezekből következően a terhelt által elkövetett - a speciális védett jogi tárgy hiányában egyébként a sikkasztás tényállásába illeszkedő elkövetési magatartással megvalósuló - költségvetési csalás bűncselekményéhez nem kapcsolódott a pénzmosás. Nincs az irányadó tényállás szerint olyan, az egységes cselekménysort követő, attól elkülönülő magatartás, mely alapján meg lehetne azt állapítani, hogy a terhelt a bűncselekményből származó pénz eredetének leplezése érdekében azt elhelyezte, bujtatta, rétegezte vagy integrálta volna, hiszen a pénzzel történő banki műveletek végzése, az átutalások sorozata volt maga a jogtalan eltulajdonítás.

A terheltet tehát nem kellett felmenteni a pénzmosás büntette miatt emelt vád alól, ahogyan az ügyész indítványozta, ugyanis a módosított vádirat, majd az ítélet sem tartalmazott olyan többlet magatartást az eredeti vádirati tényállásban írtakhoz képest, amely - az alapbűncselekménytől időben, elkövetési módban, térben elkülönülve - e járulékos bűncselekmény kereteibe illeszkedne. Az ügyész a vádkiterjesztésben csupán a törvényi tényállás szövegét tüntette fel, újabb tényeket; további cselekvőseget nem rögzített. Mivel felmenteni valamely tényállási rész alól lehet és jelen ügyben a tényállás - a módosítást megelőzőhöz képest - ugyanazt, vagyis a költségvetési csalás törvényi tényállásnak megfelelő elemeket tartalmazza, a táblabíróság a pénzmosás minősítését mellőzte és a terhelt ekként körülírt cselekményét egységesen költségvetési csalás büntettként értékelte a Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pontja és a (4) bekezdés b/ pontja szerint.

A megváltoztatott minősítések okán új büntetést kellett kiszabni. Az irányadó halmazati büntetési tételkeret a pénzmosás kiesése folytán két évtől tizenegy évig terjedő szabadságvesztés, az irányadó középérték pedig hat év hat hónap lett.

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a vádlott javára, illetőleg terhére az enyhítő és súlyosító körülményeket, melyek azzal a nyomatékos enyhítő körülménnyel egészülnek ki, hogy a vádlott az okozott vagyoni hátrány több mint 50 %-át, azaz 15 millió forintot önként megtérítette.

A táblabíróság álláspontja szerint itt utalni szükséges az Európai Emberi Jogi Bíróság határozatára, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye szövegezésére, - annak is a 6. cikkére - az ésszerű időn belül való eljárás követelményeire, amelyre a törvényszék nem volt kellő figyelemmel a büntetés kiszabása során. Az idézett 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.

Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül való lefolytatása. Jelen eljárásban azt kell megállapítani, hogy ez a követelmény sérelmet szenvedett, ugyanis több, mint négy év telt el a bűncselekménysorozat befejezése óta - ebből 2 év bírósági szakban -, amely időtartam nem vonható az „ésszerű idő” kategóriájába, ugyanakkor a vádlottnak nem róható fel, hiszen az ő mulasztó magatartása nem állapítható meg a peradatokból. A másodfokú bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és a Kúria gyakorlatára - ezt az igen jelentős időmúlást - mindenképpen értékelnie kellett.

Az elsőfokú bíróság által is alkalmazott - különböző büntetési nemekből összetevődő - joghátrány a többszörös halmazat folytán szükségsszerű. vádlott neve vádlott lényegében menthető motívum és anyagi rászorultság nélkül követte el cselekményét.

A pénzügyi vezetői beosztás, illetőleg pénzügyi felügyeleti megbízás felhasználásával, huzamosabb időn keresztül elkövetett, az államtól mintegy 28 millió forint pénzeszköz elvonásával járó csalárd bűncselekmények tárgyi súlyára, jellegére figyelemmel a táblabíróság sem látott más törvényes szankcióra lehetőséget, mint szabadságvesztés kiszabását.

Az önkéntes kártérítés ténye, ezáltal a megbánás és a jelentős időmúlás azonban olyan nyomatékos enyhítő szempontok, amelyek arra engednek következtetni, hogy a közel 60 éves, megromlott egészségi állapotú terhelttel szemben elegendő a legsúlyosabban büntetendő cselekmény törvényi minimumában; azaz 2 évben meghatározott tartam, továbbá annak végrehajtása nélkül is megvalósulnak a Btk. 79.§-ában körülírt büntetési célok. Ezért a táblabíróság - a Btk. 85.§ (1) és (2) bekezdése alapján a terhelttel szemben a Btk. 81.§ (1) - (3) bekezdés szerint halmazati büntetésül - kiszabott 2 év szabadságvesztés büntetés végrehajtását a jelentős tárgyi súly miatt a maximális időtartamra, azaz 5 év próbaidőre felfüggesztette.

Erre figyelemmel a kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén alkalmazható közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzte.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön a Btk. 37.§ (2) bekezdés a/ pontja értelmében.

A büntetés végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a szabadságvesztés büntetés 2/3 részének kitöltését követő napja.

A pénzbüntetés kiszabásának törvényi feltételei az elsőfokú bíróság által megállapítottak szerint fennállnak figyelemmel a Btk. 50.§ (2) bekezdése és a Kúria 25. számú BK véleményének iránymutatásai szerint, annak napi tételszáma és a napi tét összege arányos a bűncselekmények tárgyi súlyával és a terhelt vagyoni-jövedelmi helyzetével.

A pénzügyi vezető beosztásával visszaélő, azt a bűncselekmény megvalósításához felhasználó elkövetővel szemben a pénzügyi tevékenység végzésével járó foglalkozástól eltiltás az elsőfokú bíróság által meghatározott hosszabb tartamban történt kiszabása is indokolt (BH1992.70.).

A polgári jogi igény - a benyújtásakor hatályos Ptk. 6:519.§-ban meghatározott; bűncselekménnyel okozott kár jogcímen történő - elbírálása a Be. 335.§ (1) és (2) bekezdése alapján, figyelemmel a

Kúria BK 81. számú véleménye 1. és 3. pontjára is kötelező volt, annak módja helyes. A teljesítési határidő megállapítása az elbíráláskor már hatályos Pp. 344.§ (1) bekezdésén nyugszik.

A terhelt által bírósági letéti számlára befizetett és kártérítésre szánt - az ítélőtábla által lefoglalt - pénzösszeg a vádlott nyilatkozata szerint is a egyéb érdekeltat, mint károsult magánfelet illeti meg, ezért annak lefoglalását a másodfokú bíróság a Be. 155.§ (1) bekezdése értelmében megszüntette, továbbá a magánfél részére a (2) bekezdés alkalmazásával kiadni rendelte.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélőtábla a Győri Törvényszék 2018. január 4. napján kihirdetett B.163/2017/29. számú ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2018. április 11.

. Vajda Edit sk. előadó bíró.
Péntek László sk. a tanács
elnöke. Takácsné dr. Helyes
Klára sk. bíró

A Győri Törvényszék B.163/2017/29. számú ítélete a másodfokú bíróság ítéletében írt változtatásokkal 2018. április 11. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke